

SIKKERHETSATABLAD

(EF-forordning nr. 1907/2006 og 2015/830 i REACH-regelverket)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

Produktnavn: HD COOL TEK ULTRA
Produktkode: 35459

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjølevæske

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Registrert firmanavn: MOTUL
Adresse: 119, Boulevard Felix Faure. 93300 AUBERVILLIERS CEDEX FRANCE
Telefonnummer: 33.1.48.11.70.00. Faksnummer: 33.1.48.33.28.79. Telex: .
Email : motul_hse@motul.fr

1.4. Nødtelefonnummer : +44 (0) 1235 239 670.

Organisasjon: .

1.4.1. Andre nødtelefonnummer

BRAZIL : +55 11 3197 5891 / COLOMBIA : +57 1 508 7337 / ARGENTINA : +54 11 5984 3690 / CHILE : +562 2582 9336
NORWAY : Telefonnummer: + 47 22 59 13 00 / +47 2103 4452 (Giftinformasjonssentralen)
Telefaxnummer: + 47 22 60 85 75 (Giftinformasjonssentralen)
UNITED STATES: 001 866 928 0789 / CANADA: 001 800 579 7421 / MEXICO : +52 55 5004 8763 / MIDDLE EAST - AFRICA : +44 1235 239671
24 hours a day, 7 days a week

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

I henhold til (EF-)forordning 1272/2008 med tilpasninger

Akutt giftig ved inntak gjennom munnen, kategori 4 (Acute Tox. 4, H302).
Giftig for bestemte målorganer (gjentatt eksponering), kategori 2 (STOT RE 2, H373).
Denne blandingen utgjør ikke noen fysisk fare. Se anbefalingene angående andre produkter som er til stede i lokalet.
Denne blandingen utgjør ikke noen fare for miljøet. At blandingen skal kunne gi miljøskade, er ikke kjent eller forventes ikke under normale bruksforhold.

2.2. Merkingselementer

I henhold til (EF-)forordning nr. 1272/2008 med tilpasninger.

Farepiktogrammer:

GHS07

GHS08

Varselord:

OPPMERKSOMHET

Produktidentifikator:

EC 203-473-3

ETHYLENE GLYCOL

Faremerknader og tilleggsopplysninger om farene:

H302

Farlig ved svelging.

H373

Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering (nyrene) (ved svelging).

Forsiktighetsråd – forebyggende:

P260

Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.

P264

Vask ... grundig etter bruk.

P270

Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.

Forsiktighetsråd – inngripen:

P301 + P312

IF SWALLOWED: Call a POISON CENTER if you feel unwell.

P314

Søk legehjelp ved ubehag.

P330

Skylle munnen.

Forsiktighetsråd – avhending:

P501

Innhold/beholder leveres i henhold til gjeldende lokale/regionale/nasjonale/internasjonale regelverk.

2.3. Andre farer

Stoffblandingen inneholder ikke $\geq 0,1$ % stoffer som Det europeiske kjemikaliebyrået (ECHA) ifølge artikkel 57 i REACH-regelverket har identifisert som «stoffer som gir stor grunn til bekymring» (SVHC-stoffer): <http://echa.europa.eu/fr/candidate-list-table>

Stoffblandingen oppfyller ikke kriteriene for stoffblandinger som skal klassifiseres som «persistente, bioakkumulerbare og toksiske» (PBT-blandinger) eller «svært persistente og svært bioakkumulerbare» (vPvB-blandinger) i henhold til vedlegg XIII til REACH-regelverket og EF-forordning nr. 1907/2006.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING / OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER**3.2. Stoffblandinger****Sammensetning:**

Identifikasjon	(EF) 1272/2008	Merknad	%
CAS: 107-21-1	GHS07, GHS08	[1]	50 $\leq$ x % < 100
EC: 203-473-3	Wng		
REACH: 01-2119456816-28	Acute Tox. 4, H302		
ETHYLENE GLYCOL	STOT RE 2, H373		

(Fullstendig tekst for H-setninger: se avsnitt 16)

Opplysninger om bestanddeler:

[1] Stoff som det finnes grenseverdier for eksponering for på arbeidsplassen.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

Generelt, ved tvil eller hvis symptomene vedvarer, tilkall alltid lege.

Gi ALDRI en bevisstløs person noe gjennom munnen.

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak**Ved innånding:**

Flytt pasienten ut i frisk luft. Kontakt lege hvis symptomene vedvarer.

Ved kontakt med øynene:

Skyll umiddelbart og nøye med vann, også under øyelokkene.

Ved kontakt med huden:

Tilsølte klær må fjernes straks.

Vask umiddelbart og omhyggelig med vann og såpe.

Ved svelging :

Gi ikke noe gjennom munnen.

Ved svelging av mindre mengde (ikke mer enn en slurk), skyll munnen med vann, gi medisinsk aktivt kull og oppsøk lege.

Oppsøk lege og vis legen etiketten.

Ved svelging ved uhell, tilkall lege for å få vurdert nødvendigheten av overvåking og videre behandling på sykehus ved behov. Vis legen etiketten.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ingen data tilgjengelig.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ingen data tilgjengelig.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

Ikke brannfarlig.

5.1. Slökkingsmidler**Egnede slökkemidler**

Tørrstoff, skum, karbondioksid.

Uegnete slökkemidler

Høyhastighets vannstråle

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann vil ofte danne tykk, svart røyk. Eksponering for nedbrytningsprodukter kan medføre helserisiko.

Pust ikke inn røyk.

Ved brann kan det dannes:

- karbonmonoksid (CO)

- karbonodioksid (CO₂)**5.3. Råd til brannmannskaper**

Ingen data tilgjengelig.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Se sikkerhetstiltakene listet opp i del 7 og 8.

Produkt som er lekket ut, kan gjøre at underlaget blir glatt.

Informasjon til redningspersonell

Redningspersonell skal bruke egnet personlig verneutstyr (se del 8).

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Stopp og kontroller lekkasje eller utslipp ved hjelp av ikke-brennbart absorberende materiale, som f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og samle opp spillet i beholdere for til avhending.

Unngå ethvert utslipp til avløpsrør eller vannløp.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Hvis bakken er kontaminert, må det kontaminerte området spyles med rikelige mengder vann etter at produktet er tørket opp ved at det er sugd opp ved hjelp av et inert og ikke-brennbart absorberende materiale.

Rengjør fortrinnsvis med et rengjøringsmiddel; unngå bruk av løsemidler.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Ingen data tilgjengelig.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

Forskrifter som angår lagringslokale, gjelder alle anlegg der stoffet håndteres.

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Vask hendene etter hver bruk.

Ta av og vask kontaminerte klær før de brukes igjen.

Unngå kontakt med øynene.

Ingen spesielle forholdsregler bortsett fra å overholde hygienereglementet

Brannforebygging:

Sørg for å hindre adgang for uvedkommende og uautorisert personell.

Ta forholdsregler mot statisk elektrisitet ved å koble og jorde utstyret.

Røyking forbudt.

Anbefalt utstyr og prosedyrer:

For informasjon om personlig verneutstyr, se del 8.

Følg forholdsreglene som står angitt på etiketten, og overhold arbeidsmiljøforskrifter.

Unngå eksponering – få spesielle instruksjoner før bruk.

Sørg for god ventilering på arbeidsplassen

Forbudt utstyr og prosedyrer:

Det er forbudt å røyke, spise og drikke i lokaler der blandingen blir brukt.

Unngå innånding av røyk, damp, sprøytetåke.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares mellom 5 °C og 40 °C på et tørt og godt ventilert sted.

Bruk kun hydrokarbon-bestandige beholdere, koblinger og rør.

Lagring

Oppbevar unna mat og drikke, inkludert mat til dyr.

Emballasje

Oppbevar alltid i emballasje av et materiale identisk med materialet originalemballasjen er laget av.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen data tilgjengelig.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametrer

Grenseverdier for yrkeseksponering:

- Den europeiske unionen (2017/2398, 2017/164, 2009/161, 2006/15/CE, 2000/39/CE, 98/24/CE) :

CAS	VME-mg/m ³ :	VME-ppm :	VLE-mg/m ³ :	VLE-ppm :	Notes :
107-21-1	52	20	104	40	Peau

- ACGIH TLV (American Conference of Governmental Industrial Hygienists, Threshold Limit Values, 2010) :

CAS	TWA :	STEL :	Ceiling :	Définition :	Critères :
107-21-1	-	-	100	-	-

- Tyskland - AGW (BAuA - TRGS 900, 29/01/2018) :

CAS	VME :	VME :	Dépassement	Remarques
107-21-1		10 ppm 26 mg/m ³		2(l)

- Frankrike (INRS - ED984 :2016) :

CAS	VME-ppm :	VME-mg/m ³ :	VLE-ppm :	VLE-mg/m ³ :	Notes :	TMP N° :
107-21-1	20	52	40	104	*	84

- Norge (Veiledning om administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære, Mai 2007) :

CAS	TWA :	STEL :	Ceiling :	Définition :	Critères :
107-21-1	-	-	25	-	-

Avledet nivå uten virkning (DNEL) eller avledet nivå med minimal virkning (DMEL):

ETHYLENE GLYCOL (CAS: 107-21-1)

Sluttbruk:

Eksponeeringsvei:
Mulige helsevirkninger:
DNEL :

Arbeidere

Kontakt med huden
Systemiske langtidsvirkninger
106 mg/kg de poids corporel/jour

Eksponeeringsvei:
Mulige helsevirkninger:
DNEL :

Innånding
Systemiske langtidsvirkninger
35 mg de substance/m³

Sluttbruk:

Eksponeeringsvei:
Mulige helsevirkninger:
DNEL :

Forbrukere

Kontakt med huden
Systemiske langtidsvirkninger
53 mg/kg de poids corporel/jour

Eksponeeringsvei:
Mulige helsevirkninger:
DNEL :

Innånding
Systemiske langtidsvirkninger
7 mg de substance/m³

Beregnet konsentrasjon uten virkning (PNEC):

ETHYLENE GLYCOL (CAS: 107-21-1)

Del av miljøet: Jordbunn
PNEC : 1.53 mg/kg

Del av miljøet: Ferskvann
PNEC : 10 mg/l

Del av miljøet: Saltvann
PNEC : 1 mg/l

Del av miljøet: Uregelmessig avløpsvann
PNEC : 10 mg/l

Del av miljøet: Sediment i ferskvann
PNEC : 37 mg/kg

Del av miljøet: Sediment i sjø
PNEC : 3.7 mg/kg

Del av miljøet: Kloakkanlegg
PNEC : 199.5 mg/l

8.2. Eksponeeringskontroll

Egnede tekniske kontroller

Sørg for tilstrekkelig ventilering, hvis mulig med avtrekksvifter på arbeidsssteder og tilstrekkelig generelt avtrekk.
Personalet må bruke vanlige kjeledresser.

Personlige vernetiltak, som personlig verneutstyr

Symboler som angir påbud om bruk av personlig verneutstyr (PVU):

Bruk rent og korrekt vedlikeholdt personlig verneutstyr.

Oppbevar personlig verneutstyr på et tørt sted, utenfor arbeidsområdet.

Under bruk, ikke spis, drikk eller røyk. Ta av og vask kontaminerte klær før de brukes igjen. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon, særlig i lukkede rom.

- Øye-/ansiktsvern

Unngå kontakt med øynene.

Bruk vernebriller konstruert for å beskytte mot sprut.

Før enhver håndtering, ha på vernebriller i henhold til standard EN166.

- Håndvern

Bruk egnede vernehansker ved forlenget eller gjentatt kontakt med huden.

Bruk egnede vernehansker som er bestandige mot kjemikalier i henhold til standard EN374.

Valget av hansker må gjøres på grunnlag av bruk og bruksvarighet ved arbeidsstasjonen.

Typen vernehansker må velges på grunnlag av kravene arbeidsstasjonen stiller: hvilke andre kjemiske produkter som kan bli brukt, hvilken fysisk beskyttelse som er nødvendig (beskyttelse mot kutt, stikk, varme), hvilken fingerferdighet som kreves.

Anbefalte typer hansker:

- naturlig lateks
- nitrilgummi (kopolymer av butadien–akrylnitril (NBR))
- PVC (polyvinylklorid)
- butylgummi (kopolymer av isobutylene–isopren)

Anbefalte egenskaper:

- tette hansker i henhold til standard EN374

- Kroppsvern

Arbeidsklær som brukes av personell, skal vaskes regelmessig.

Etter kontakt med produktet må alle tilskitnede områder av kroppen vaskes.

- Andedrettsvern

Pusteapparater kun når aerosol eller spraytåke dannes.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Generell informasjon:

Fysisk tilstand:	væske
Farge:	rosa

Viktig informasjon knyttet til helse, miljø og sikkerhet

pH:	8.51 .
	svakt basisk
Kokepunkt/kokeintervall:	171 °C.
Flammepunkt-intervall:	ikke relevant.
Damptrykk (50 °C):	under 110 kPa (1,1 bar).
Tetthet:	> 1
Vannløselighet:	løselig.

9.2. Andre opplysninger

Ingen data tilgjengelig.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Ingen data tilgjengelig.

10.2. Kjemisk stabilitet

Blanding er stabil under de håndterings- og lagringsforholdene som er anbefalt i del 7.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ingen data tilgjengelig.

10.4. Forhold som skal unngås

Holdes unna varme og antenningskilder

Ta forholdsregler mot statisk elektrisitet.

10.5. Uforenlige materialer

Kraftige oksidanter

Syrer

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Termisk nedbrytning kan avgi/danne:

- karbonmonoksid (CO)
- karbonodioksid (CO₂)

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Skadelig ved svelging.

Antatt å kunne gi alvorlig skade på organer ved gjentatt eller forlenget eksponering.

11.1.1. Stoffer

Akutt giftighet:

ETHYLENE GLYCOL (CAS: 107-21-1)

Ved inntak gjennom munnen:

DL50 = 1600 mg/kg

Art: katt

Ved opptak gjennom huden:

DL50 > 3500 mg/kg

Art: rotte

Spesifikk giftighet for bestemte målorganer – gjentatt eksponering:

ETHYLENE GLYCOL (CAS: 107-21-1)

Ved inntak gjennom munnen:

150 < C ≤ 300 mg/kg kroppsvekt/dag

Eksponeringsvarighet: 28 jours

11.1.2. Stoffblandinger

Hudetsing/hudirritasjon:

Gjentatt eller langvarig kontakt med tilberedningen kan føre til at naturlig fett blir fjernet fra huden, noe som medfører ikke-allergisk kontaktdermatitt og absorpsjon gjennom huden.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:

Lett irritasjon av øynene

Farlig ved innånding:

Innånding av røyk kan føre til irritasjon av luftveiene hos svært sensitive personer.

Kan forårsake lungeskader ved svelging.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

12.1.1. Stoffene

ETHYLENE GLYCOL (CAS: 107-21-1)

Giftighet for fisk:

CL50 > 100 mg/l

Art: Leuciscus idus

Eksponeringsvarighet: 96 h

Giftighet for skalldyr:

CE50 ≤ 100 mg/l

Art: Daphnia magna

Eksponeringsvarighet: 48 h

Giftighet for vannlevende planter:

CEr50 > 100 mg/l

Eksponeringsvarighet: 72 h

12.1.2. Stoffblandinger

Ingen informasjon om toksisitet for liv i vann er tilgjengelig for blandingen.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

12.2.1. Stoffer

ETHYLENE GLYCOL (CAS: 107-21-1)

Biologisk nedbrytbarhet:

Ingen informasjon om stoffets nedbrytbarhet er tilgjengelig; stoffet anses for å ikke brytes raskt ned.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Ingen data tilgjengelig.

12.4. Mobilitet i jord

Vannløselig

Mobil i jordsmonnet

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data tilgjengelig.

12.6. Andre skadevirkninger

Kast ikke produktet i naturlige omgivelser, avløp eller overflatevann

Tyske forskrifter for klassifisering av fare for vann (WGK, AwSV vom 18/04/2017, KBws) :

WGK 1 : svakt farlig for vann.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

Avfall fra blandingen og/eller blandingens beholder må håndteres på en tilfredsstillende måte og i henhold til direktiv 2008/98/EF.

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Må ikke havne i avløpsrør eller vannløp.

Avfall:

Avfall skal håndteres uten å utsette menneskers helse for fare og uten å skade miljøet, og særlig uten å skape risiko for vann, luft, jord, fauna eller flora.

Avfall gjenvinnes eller avhendes i henhold til gjeldende lovgivning, fortrinnsvis via godkjent innsamler eller avfallsmottak.

Forurens ikke jord eller vann med avfall. Kast ikke avfall i miljøet.

Forurenset emballasje:

Tøm beholderen. La etiketten(e) være igjen på beholderen.

Avhend avfallet hos godkjent avfallsmottak.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Unntatt fra transportklassifisering og merking.

14.1. FN-nummer

-

14.2. FN-forsendelsesnavn

-

14.3. Transportfareklasse®

-

14.4. Emballasjegruppe

-

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

-

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

- Informasjon vedrørende klassifiseringen og merkingen i del 2:

Følgende forskrifter er tatt hensyn til:

- EF-forordning nr. 1272/2008 endret av EU-forordning nr. 2017/776 (ATP 10)

- Informasjon vedrørende emballasje:

Ingen data tilgjengelig.

- Særlige bestemmelser:

Ingen data tilgjengelig.

- Tyske forskrifter for klassifisering av fare for vann (WGK, AwSV vom 18/04/2017, KBws) :

WGK 1 : svakt farlig for vann.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen data tilgjengelig.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Da brukerens arbeidsforhold er ukjente for oss, er informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet basert på vår kunnskap på nåværende tidspunkt og

på offentlige og kommunale forskrifter.

Blandingen må ikke brukes på andre måter enn de som er beskrevet del 1, uten at skriftlige håndteringsanvisninger er fremskaffet i forkant.

Det er til enhver tid brukerens ansvar å ta alle nødvendige forholdsregler for å overholde lovbestemte krav og lokale forskrifter.

Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet må anses å beskrive sikkerhetskravene som gjelder for blandingen, og ikke å garantere blandingens egenskaper.

Ordlyden i setningene nevnt i del 3:

H302	Farlig ved svelging.
H373	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering .

Forkortelser:

DNEL: avledet nivå uten virkning

PNEC: beregnet konsentrasjon uten virkning

ADR: Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road

IMDG: International Maritime Dangerous Goods.

IATA : International Air Transport Association.

OACI: International Civil Aviation Organization airport code

RID: Regulations concerning the International carriage of Dangerous goods by rail

WGK : Wassergefahrdungsklasse (vannfareklasse)

GHS07: utropstegn

GHS08: helsefare

PBT: persistent, bioakkumulerbar(t) og toksisk

vPvB: svært persistent og svært bioakkumulerbar(t)

SVHC: stoff som gir stor grunn til bekymring.